

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Віктор ШЕВЧЕНКО, 1980 року народження, громадянин України, освіта вища: у 1998-2003 роках навчався на юридичному факультеті Прикарпатського університету імені Василя Стефаника, де здобув освітній ступінь спеціаліста за кваліфікацією «юрист»; директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Бугіль», м. Яремче, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.248, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 23 липня 2026 року № 989, у складі:

- Голови разової спеціалізованої вченої ради - Павла ФРІСА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Рецензентів - Юлії КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Юрія МИКИТИНА, кандидата юридичних наук, професора, директора Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Офіційних опонентів - Вадима ХАРЧЕНКА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Олександра ОСТРОГЛЯДА, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри права, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

на засіданні 11 вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Віктору ШЕВЧЕНКУ на підставі публічного захисту дисертації «Суб'єкти кримінально-правової політики» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ігор КОЗИЧ, доктор юридичних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

У науковій роботі вперше:

- запропоновано цілісну доктринальну концепцію суб'єкта кримінально-правової політики, побудовану на сукупності родових ознак, а не на переліку органів: обґрунтовано трьохознакову модель суб'єкта (владно-компетенційна, функціональна та інституційна ознаки, доповнені цілеспрямованістю й інтересо-ціннісною природою носія політики) і сформульовано авторську дефініцію суб'єкта;

- запропоновано багатовимірну класифікацію суб'єктів за чотирма неконкурентними критеріями – за характером участі, юридичною природою, територіальним рівнем і обсягом повноважень, – на основі якої суб'єктний склад описано як відкриту, динамічну й здатну до самокорекції систему, межі якої не збігаються з переліком державних органів;

- до системи суб'єктів уведено її латентний (неформальний) вимір і запропоновано поняття квазісуб'єкта: обґрунтовано, що поряд із формально уповноваженими органами на зміст політики впливають групи інтересів і лобісти, засоби масової інформації та носії кримінально-правового популізму;

- запропоновано типологію дисфункцій системи суб'єктів кримінально-правової політики та обґрунтовано симетричний принцип, за яким кожна діагностована вада вказує на напрям її подолання;

удосконалено:

- критерії розмежування суб'єкта кримінально-правової політики із суміжними категоріями – суб'єктами кримінально-процесуальної, кримінально-виконавчої та кримінологічної політики; характеристика суб'єктів формування, яку замість переліку типів суб'єктів побудовано на розрізненні трьох функціональних ролей – нормопроєктної, легітимаційної та рамкової; розуміння правової природи суб'єктів реалізації, які є не пасивними виконавцями сформованої політики, а її співтворцями, здатними чинити зворотний вплив на її зміст;

дістали подальшого розвитку:

- положення про мережевий і багаторівневий характер системи суб'єктів, за яким горизонтальна (координаційна) взаємодія є конститутивною властивістю системи, а вертикальний вимір розкрито в парадигмі багаторівневого врядування (національний, наднаціональний та міжнародний рівні) з дотриманням субсидіарності й принципу *ultima ratio*, а також концептуальні підходи до оптимізації суб'єктного складу – модель, що ґрунтується на самообмеженні законодавця, доказовості (*evidence-based*) політики, рамково-законодавчому впорядкуванні суб'єктного складу,

деполітизації «інституцій-запобіжників» і вбудованому контролю, який робить оптимізацію постійним, а не разовим процесом.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що сформовані у роботі висновки можуть бути використані: у нормотворчій діяльності – насамперед у процесі рекодифікації кримінального законодавства та впорядкування суб'єктного складу кримінально-правової політики; у правозастосовній діяльності – органами кримінальної юстиції як суб'єктами реалізації політики; у науково-дослідній сфері – як підґрунтя для подальших досліджень політики у сфері боротьби зі злочинністю; в освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін кримінально-правового циклу та спеціальних курсів.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з анотації, переліку умовних скорочень, вступу, чотирьох розділів, що об'єднують п'ятнадцять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (202 найменування) та додатка. Загальний обсяг роботи - 226 сторінок, з яких основний текст - 181 сторінка.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувач має 5 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 3 статті у наукових фахових виданнях України з юридичних наук (категорія «Б») та 2 тези доповідей на всеукраїнській та міжнародній науково-практичних конференціях, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Шевченко В. Л. Поняття та система суб'єктів кримінально-правової політики. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2023. Випуск 61. С. 1.80-1.89.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.61.1.80-1.89>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10849/10468>

2. Козич І. В., Шевченко В. Л. Суб'єкти формування кримінально-правової політики. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2023. Випуск 63. С. 1.133-1.142.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.63.1.133-1.142>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10850/10469>

3. Шевченко В. Л. Роль інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації кримінально-правової політики. Актуальні проблемивдосконалення чинного законодавства України. 2025. Випуск 67. С. 1.122-1.130.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.67.1.122-1.130>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/10851/10470>

4. Шевченко В. Л. Суб'єкти кримінально-правової політики: взаємодія та вплив на формування законодавства. Вдосконалення правового регулювання: погляд молодих науковців: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів освіти та молодих вчених (9 травня 2025 року). Івано-Франківськ, 2025. С. 319-321.

URL: <https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2025/12/youth2025.pdf>

5. Шевченко В. Л. Суд як суб'єкт реалізації кримінально-правової політики. Наукові читання пам'яті професора М. П. Чубинського: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 27-28 березня 2026 р.). Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2026. С. 186-188.

URL: [https://lib-
repo.pnu.edu.ua/bitstream/123456789/25905/1/шевченко_суд.pdf](https://lib-repo.pnu.edu.ua/bitstream/123456789/25905/1/шевченко_суд.pdf)

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Павло ФРІС, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Юлія КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Юрій МИКИТИН, кандидат юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Вадим ХАРЧЕНКО, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Олександр ОСТРОГЛЯД, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» - 5 членів ради,

«Проти» - 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.248 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Віктору ШЕВЧЕНКУ ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Павло ФРІС